

ÜRÜN ADI

8. SINIF
ÇOOK İYİ T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK
SORU BANKASI

ISBN

978-625-7225-48-9

GENEL YAYIN YÖNETMENİ

Elif ÇAĞLAR

YAZARLAR

Artas AKKAR
Ramazan KOYUNCU
Zühdü MAVRAS

EDİTÖR

Cansu HİN

KAPAK TASARIMI

Bull Ajans

DİZGİ VE MİZANPAJ

Maraton Yayıncılık

Bu kitabın akıllı tahta
uygulamasını
www.maratonyayincilik.com
adresimizden indirebilirsiniz.

Tüm yayın hakları **AjansN Yayın Tanıtım Sanayi ve Dış Tic. Ltd. Şti.**'ne aittir.
Yazılı izin alınmadan kısmen ya da tamamen alıntı yapılamaz, hiçbir şekilde
kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

maratonyayincılık

Saray Mah. 113. Cad. No: 2 Kahramankazan / ANKARA
İstanbul Tel: 0850 288 35 00 • İstanbul Faks: 0850 288 35 09
www.maratonyayincilik.com • info@maratonyayincilik.com

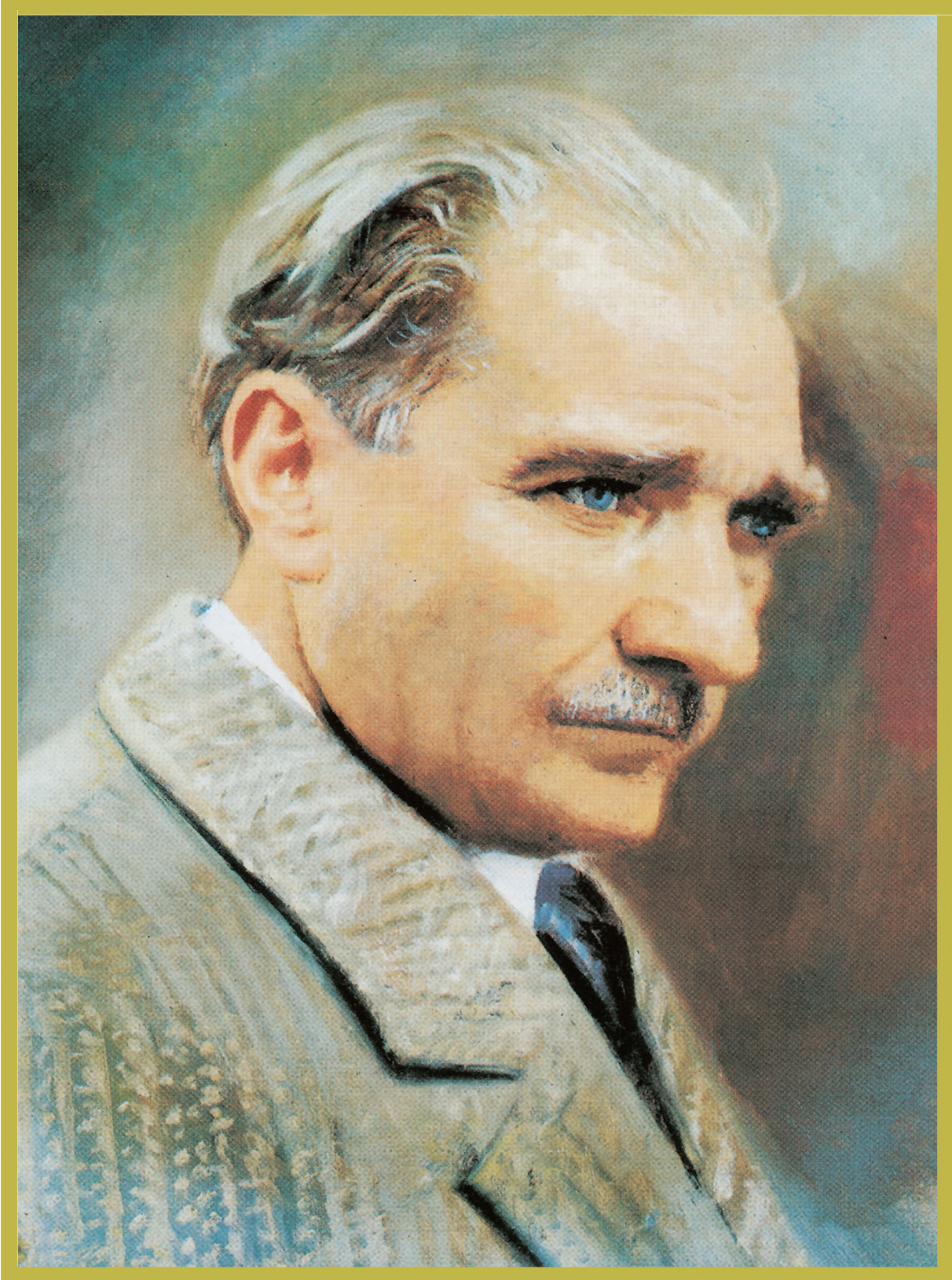
Basım Yeri: ERTEM BASIM YAYIN DAĞITIM SAN. TİC. LTD. ŞTİ.
Sertifika 48083

@maratonyayinlari

@maratonyayincilik

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

İSTİKLÂL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl.
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!
Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım.
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garbın âfâkını sarmışsa çelik zırhlı duvar,
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar,
Medeniyet dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş, yurduma alçakları uğratma sakın;
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın;
Kim bilir, belki yarın, belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri toprak diyerek geçme, tanı:
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır, atanı:
Verme, dünyaları alsan da bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?
Şüheda fışkıracak toprağı sıksan, şüheda!
Cânı, cânânı, bütün varımı alsın da Huda,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda.

Ruhumun senden İlâhî, şudur ancak emeli:
Değmesin mabedimin göğsüne nâmahrem eli.
Bu ezanlar -ki şehadetleri dinin temeli-
Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecd ile bin secde eder -varsa- taşım,
Her cerâhamdan İlâhî, boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır ruh-ı mücerret gibi yerden na'sım;
O zaman yükselerek arşa değer belki başım.

Dalgalan sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl.
Ebediyyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl;
Hakkıdır hür yaşamış bayrağımın hürriyyet;
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl!

Mehmet Âkif Ersoy

İÇİNDEKİLER

1. ÜNİTE

BİR KAHRAMAN DOĞUYOR

Test 1.....	7
Test 2.....	11
Test 3.....	15

2. ÜNİTE

MİLLÎ UYANIŞ:

BAĞIMSIZLIK YOLUNDA ATILAN ADIMLAR

Test 1.....	19
Test 2.....	23
Test 3.....	27
Test 4.....	31
Test 5.....	35
Test 6.....	39
Test 7.....	43
Test 8.....	47

3. ÜNİTE

MİLLÎ BİR DESTAN: YA İSTİKLAL YA ÖLÜM!

Test 1.....	51
Test 2.....	55
Test 3.....	59
Test 4.....	63
Test 5.....	67
Test 6.....	71
Test 7.....	75
Test 8.....	79

4. ÜNİTE

ATATÜRKÇÜLÜK VE ÇAĞDAŞLAŞAN TÜRKİYE

Test 1.....	83
Test 2.....	87
Test 3.....	91
Test 4.....	95
Test 5.....	99
Test 6.....	103
Test 7.....	107
Test 8.....	111

5. ÜNİTE

DEMOKRATİKLEŞME ÇABALARI

Test 1.....	115
Test 2.....	119

6. ÜNİTE

ATATÜRK DÖNEMİ TÜRK DIŞ POLİTİKASI

Test 1.....	123
Test 2.....	127
Test 3.....	131

7. ÜNİTE

ATATÜRK'ÜN ÖLÜMÜ VE SONRASI

Test 1.....	135
Test 2.....	139

DENEME SINAVLARI

Deneme 1.....	143
Deneme 2.....	147
Deneme 3.....	151
Deneme 4.....	155
Deneme 5.....	159
Deneme 6.....	163

Cevap Anahtarı	167
----------------------	-----

1.

Mustafa Kemal 1881'de Selanik'te doğmuş ve çocukluk yıllarını bu şehirde geçirmiştir. 15. yüzyılda Osmanlılar tarafından fethedilen Selanik, Ege Denizi'ne açılan limanlarıyla Osmanlı Devleti'nin Avrupa ile ticaretinde önemli bir konuma sahip olmuştur. Ayrıca gelişmiş demir yolu ağı ile hem Rumeli'nin önemli şehirleri Üsküp, Belgrad ve Manastıra hem de İstanbul'a bağlanmıştır. 19. yüzyıl sonlarında Selanik, Osmanlı Devleti'nin çöküşüne yol açan olayların yoğunlaştığı Rumeli'nin en önemli kenti olmuştur.

Verilen metinde altı çizili ifade ile kastedilen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Balkan Savaşları B) Milliyetçilik isyanları C) Kapitülasyonlar D) Dış borçlar

2. 19. Yüzyılda Gerçekleşen Tanzimat ve Islahat Fermanları'nın Ortak Özellikleri:

- ✓ 1789 Fransız İhtilali'nin ortaya koyduğu "hürriyet, eşitlik, adalet" düşüncesinin devlet kontrolünde gerçekleşmesini sağlamak amaçlanmıştır.
- ✓ Temel amaç Avrupalı devletlerin Osmanlı Devleti'nin iç işlerine karışmasını önlemek ve devleti dağılmaktan kurtarmaktır.
- ✓ Islahat Fermanı, Tanzimat Fermanı'nın tamamlayıcısıdır.
- ✓ Kanun üstünlüğü ve kanun önünde eşitlik ilkeleri benimsenmiştir.
- ✓ Müslim-gayrimüslim ayrımını ortadan kaldırmak amaçlanmıştır.

Verilen bilgilerden hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Avrupalı devletler Osmanlı Devleti'nin dağılmasını istemektedir.
- B) Islahat hareketleri Osmanlılık fikri ile uyumludur.
- C) Toplumsal barışın devamını sağlamak amaçlanmaktadır.
- D) Azınlıkların yönetime katılması için siyasi haklar sağlanmaktadır.

3. Osmanlılık, İslamcılık, Batıcılık ve Türkçülük olarak ortaya çıkan fikir akımları Tanzimat Fermanı ile başlayıp I ve II. Meşrutiyet ile etkilerini arttırmış ve devlet hayatına hâkim olmuştur. Bu fikir akımlarından;

- ✓ Osmanlılık, siyasi sosyal ve hukuki yönden milletlerin eşitliği üzerine,
- ✓ Türkçülük, millet duygusuna,
- ✓ İslamcılık, dinî duygulara,
- ✓ Batıcılık ise yenileşme ve değişime bağlı idi.

Bu bilgilerden hareketle aşağıdaki çıkarımlardan hangisi yapılamaz?

- A) Mebusan Meclisinin açılması, Osmanlılık fikriyle uyumludur.
- B) Bazı alanlarla Avrupa'nın örnek alınması, Batıcılık fikriyle uyumludur.
- C) Devletin dağılmasını önlemek adına farklı fikirler ortaya atılmıştır.
- D) Müslümanların da isyan hareketlerine katılması, İslamcılık fikriyle uyumludur.

4.

“Selanik’in değişik fikirlerden etkilenen bir konumda bulunması, canlı bir ticari faaliyet merkezi olması ve Avrupa’dan gelen gazete ve dergiler bakımından zengin bir şehir olması Mustafa Kemal’in olgunlaşmasında ve fikir yapısının oluşmasında önemli bir etkiye sahip olmuştur.”

Verilen metinde aşağıdaki alanlardan hangisi ile ilgili bir yorumda bulunulmamıştır?

- A) Ekonomik B) Siyasi C) Dinî D) Kültürel

5. Zübeyde Hanım, küçük Mustafa’nın, Hafız Mehmet Efendi’nin mahalle mektebine, Ali Rıza Efendi ise Şemsi Efendi’nin modern öğretim yöntemleri sunan özel okuluna gitmesini ister. Küçük Mustafa, annesinin arzusuna uyarak geleneksel eğitim veren Hafız Mehmet Efendi’nin mahalle mektebinde öğrenim hayatına başlar. Fakat çok geçmeden babasının isteği ile Selânik’te çağdaş eğitim yapan Şemsi Efendi Mektebine geçer. Şemsi Efendi, yeni öğrencisinin yeteneklerini ve zekâsını takdir eder, küçük Mustafa’nın kendi okulunda bulunmasından son derece memnun olur. Küçük Mustafa ilköğrenimi bu okulda tamamlar.

Bu metinden hareketle aşağıdaki çıkarımlardan hangisi yapılamaz?

- A) Osmanlı Devleti’nde eğitim ve öğretimde birlik yoktur.
B) Selanik’te her ulusun kendi eğitim öğretim sistemi vardır.
C) Mustafa Kemal’in babası yenilikçi fikirlere açıktır.
D) Mustafa Kemal’in annesi muhafazakâr bir yapıya sahiptir.

6. Mustafa Kemal, Manastır Askerî İdadisi yıllarından başlayarak o dönemin en yaygın yabancı dili olan Fransızca’yı iyi düzeyde öğrenmiştir. Çok yönlü okuma alışkanlığı sayesinde ulaşabildiği yerli ve yabancı birçok yayını takip etmiştir. Fransız aydınları J.J. Rousseau, Voltaire ve Montesquieu’nun eserlerini okumuştur. Yeni tanıştığı milliyetçilik, eşitlik, özgürlük ve ulusal egemenlik kavramlarını öğrenmiştir. Elde ettiği bilgileri arkadaşları ile paylaşmış, onları da bu konularda bilgi sahibi yapmaya çalışmıştır. Fransız düşünürlerin fikirlerinden ilham alarak bugünkü Türkiye’nin yönetim şeklini kafasında oluşturmuştur.

Bu bilgilerden hareketle Mustafa Kemal’in;

- I. Milliyetçi düşünceye sahip olma,
II. Farklılıklara ve yeniliğe açık olma,
III. Öğrendiklerini uygulamaya çalışma

özelliklerinden hangileri çıkarılabilir?

- A) I ve II B) I ve III
C) II ve III D) I, II ve III

7.

Jean Jacques Rousseau: Devletin iktidara değil, halka ait olduğu devlet anlayışını benimseyen Rousseau; millî egemenlik, hukuk devleti, toplumsal dayanışma gibi konularda Mustafa Kemal'i derinden etkilemiştir.

Montesquieu: Mustafa Kemal'i etkileyen Fransız aydınları arasında yer alan Montesquieu, yöneticileri halk tarafından seçilen yönetim biçiminin rejimlerin en ideali olduğunu belirtmiştir.

Bu bilgilerden hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Mustafa Kemal'in milliyetçilik yönünü destekleyen yazarlara örnekler verilmiştir.
- B) Mustafa Kemal'in cumhuriyetçilik fikrinin oluşmasına katkı sağlayan kişilere örnek verilmiştir.
- C) Mustafa Kemal'in askerî okullarda iken okuduğu yerli yazarların fikirlerine örnek verilmiştir.
- D) Mustafa Kemal'in öğrenim hayatına katkı sağlayan öğretmenlere örnek verilmiştir.

8. **Mehmet Emin Yurdakul:** Türkçülük akımını benimsemiştir. Eserlerinde özellikle milliyetçiliği, halkçılığı savunan şiirler yazmıştır. Mehmet Emin Yurdakul, özellikle millî kültür, millî birlik ve beraberliği temel alan düşünceleriyle Mustafa Kemal'i derinden etkilemiştir.

Ziya Gökalp: Eserleri ve görüşleriyle Türkçülüğü ve Türk milliyetçiliğini önemli ölçüde etkileyen toplum bilimci, yazar, şair ve siyasetçidir. Ziya Gökalp, eserlerinde özellikle milliyetçilik ve Türkçülük kavramları üzerinde durmuştur. Ziya Gökalp, Mustafa Kemal'i milliyetçilik, dayanışma, bütüncü fikirleriyle etkilemiş bir aydındır.

Bu bilgilerden hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Mustafa Kemal, Türk tarihini, adı verilen kişilerden öğrenmiştir.
- B) Adı verilen kişiler Mustafa Kemal'in lise yıllarında derslerine giren öğretmenlerdir.
- C) Mustafa Kemal Batıcılık düşüncesini adı verilen kişilerden öğrenmiştir.
- D) Adı verilen kişiler Mustafa Kemal'in milliyetçi olmasına katkı sağlamışlardır.

9. Mustafa Kemal 1913 yılında Bulgaristan'ın başkenti Sofya'da askerî ataşe olarak görev yapmıştır. Sofya'da bulunduğu dönemde, Balkan Savaşları neticesinde Osmanlı toprakları dışında kalan Türklerle yakın ilişkiler kurmuş ve onların yaşadıkları yerleri ziyaret etmiştir. Bulgaristan'da Türkçe olarak yayımlanan gazetelerle irtibat kurarak bölgedeki Türklerin sosyal ve siyasi haklarının yükseltilmesi için çalışmalar yapmıştır. Aynı zamanda Bulgar meclisinin çalışmalarını yakından izleme fırsatı bulmuştur

Buna göre Mustafa Kemal ile ilgili olarak;

- I. Bu görev onun milliyetçilik düşüncesinin güçlenmesinde etkili olmuştur.
- II. Parlamenter sistem hakkında bilgi sahibi olmuştur.
- III. Teşkilatçılık özelliğini geliştirme fırsatı bulmuştur

yorumlarından hangileri yapılamaz?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) II ve III

10.

Mustafa Kemal, 1911 yılında İtalya'nın Trablusgarp'a saldırması üzerine gönüllü subay arkadaşları ile birlikte gizlice Trablusgarp'a gitti. O yıllarda Mısır'ın İngiliz işgali altında olmasından dolayı asker kimliğini kullanarak değil sahte bir gazeteci kimliği kullanarak Trablusgarp'a geçiş yaptı. Yerel halkı örgütleyerek Derne ve Tobruk'ta İtalyanlara karşı başarılı savunma savaşları yaptı. Başarılarından dolayı binbaşılığa terfi ettirildi. Trablusgarp Savaşı, Mustafa Kemal'in ilk askeri başarısı oldu.

Bu bilgilerden hareketle,

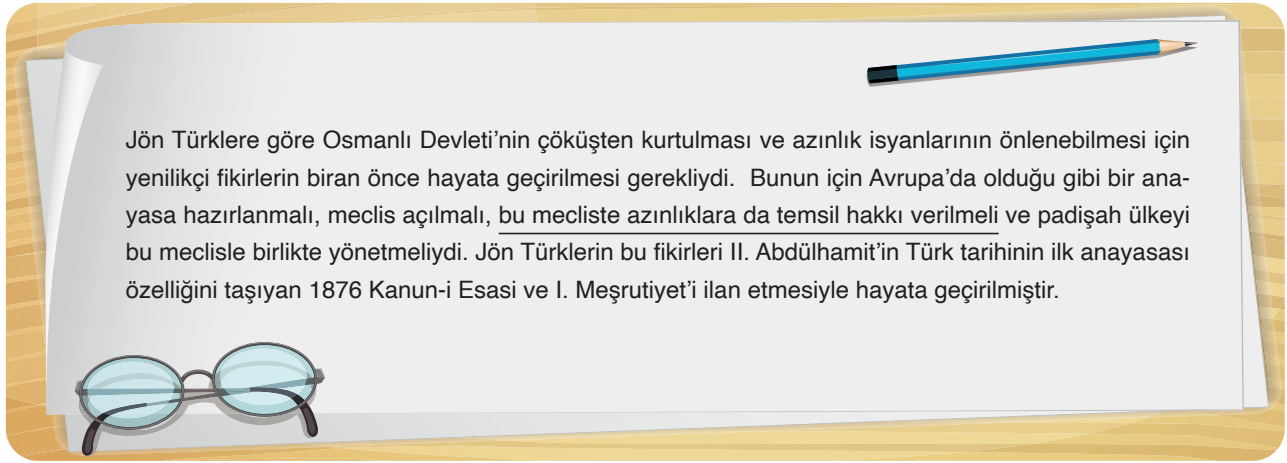
- I. Trablusgarp'a gönüllü olarak gitmesi, vatanseverliği ile ilgilidir.
- II. Gazeteci kimliğine sahip olması, çok yönlülüğünü gösterir.
- III. Yerli halkı İtalyanlara karşı örgütlemesi, teşkilatçılığı ile ilgilidir.

yorumlarından hangileri yapılamaz?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) II ve III

1.

Jön Türkler, metindeki altı çizili düşünceyle aşağıdakilerden hangisini amaçlamış olamaz?

- A) Dinî birliktelik sağlamayı
- B) Azınlık isyanlarını önlemeyi
- C) Ülke bütünlüğünü korumayı
- D) Gayrimüslim halkın mecliste temsil edilmesini sağlamayı

2. Osmanlı Devleti'nde yaşayan azınlık grupları Fransız İhtilali'nin getirdiği milliyetçilik düşüncesinden etkilenerek bağımsız olma arzusu ile isyan etmiştir. Osmanlı Devleti'nin dağılmasını önlemek amacıyla devletin sınırları içinde yaşayanları hangi din veya milletten olursa olsun kaynaştırarak bir Osmanlı milleti oluşturmayı amaçlayan bazı aydınlar, Osmanlılık akımını ortaya atmışlardır. Bu akımın öncüleri dil, din, ırk ayrımı yapılmaksızın bütün milletleri kapsayacak bir üst kimlik oluşturmayı istemişlerdir. Milliyetçilik düşüncesinin etkisi altındaki Balkan milletlerinin isyan ederek Osmanlı birliğinden ayrılması ile Osmanlılık fikri etkisini yitirmiştir.

Bu bilgiden hareketle Osmanlılık akımı ile ilgili aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabına ulaşamaz?

- A) Amacı nedir?
- B) Öncüleri kimlerdir?
- C) Ortaya çıkış sebepleri nelerdir?
- D) Geçerliliği ne kadar sürmüştür?

3.

XIX. yüzyılda yaşanan gelişmeler karşısında ekonomisi gittikçe bozulan Osmanlı Devleti, savaş giderlerini karşılamak için 1854 yılında ilk kez dış borçlanmaya gitmiştir. İngiltere'den alınan ilk borcun ardından diğer Avrupalı devletlerden de dış borç alınmıştır. Zamanla Osmanlı Devleti bu borçları ödeyemez hâle gelmiştir. 1881'de Avrupa Devletleri'nin temsilcilerinden oluşan Düyun-u Umumiye İdaresi kurulmuştur. Böylece Osmanlı Devleti'nin düzenli gelir kaynakları denetim altına alınmıştır.

Buna göre Osmanlı Devleti ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Ekonomik bağımsızlığını yitirmiştir.
- B) Avrupa ülkeleri karşısında itibarı artmıştır.
- C) Aldığı borçlar karşılığında topraklarını kaybetmiştir.
- D) Elde ettiği vergi gelirleri ile borçlarını kapatmıştır.

4.

"Mustafa Kemal'in doğduğu ve çocukluk yıllarını geçirdiği Selanik şehri, onun Batı'yı yakından tanınmasında ve kendini geliştirmesinde etkili olmuştur."

Bu sözleri söyleyen bir tarihçi, Selanik'in aşağıdaki özelliklerinden hangisini bu düşüncesine kanıt olarak gösterebilir?

- A) Selanik, gelişmiş bir limana sahip ve önemli kentlere demir yollarıyla bağlı bir ticaret şehriydi.
- B) Selanik'te yaşayan azınlıklar, milliyetçilik düşüncesinin etkisiyle bağımsızlıkları için ayaklanmışlardı.
- C) Selanik'te yaşayanlar Avrupa'da basılan gazete, kitap ve dergileri kolaylıkla takip edebiliyordu.
- D) Selanik'te Türklerle birlikte Rum, Sırp, Yunan, Bulgar ve Yahudi gibi farklı etnik ve dinî kökenden insanlar da yaşıyordu.

5. Mustafa Kemal'in yetiştiği dönemde bir tarafta geleneksel öğretime devam eden, dini derslerin ağırlıkta olduğu medreseler; diğer tarafta Batı örneklerine göre kurulmuş mektepler, askeri okullar vardı. Bunun yanında ülkede yaşayan gayrimüslimlerin açtıkları azınlık okulları ile yabancı devletler tarafından açılan yabancı okullarda vardı. Bu okulların her biri kendi amaçları doğrultusunda eğitim yapıyordu. Askeri okullar, zamanın en iyi devlet okullarıydı. Burada akılcı, vatansever ve olayları objektif yorumlayabilen öğrenciler yetiştirilmekteydi.

Verilen metne göre Osmanlı Devletinin eğitim sistemi hakkında;

- I. Mesleki eğitime önem verilmiştir.
- II. Eğitim öğretim alanında çok başlılık vardır.
- III. Öğrencilerin askeri okulları seçmesi teşvik edilmiştir.
- IV. Farklı inançlara sahip insanlara eğitim imkânı tanınmıştır.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) I ve III
- B) II ve III
- C) I, II ve IV
- D) II, III ve IV

6.

Mustafa Kemal, 14 Eylül 1931'de yaptığı bir konuşmada şunları söylemiştir: "(...)Şair Mehmet Emin Yurdakul'un ilk kez Manastır Askerî İdadisinde öğrenciyken okuduğum 'Ben bir Türk'üm, dinim, cinsim uludur.' dizeleriyle başlayan manzumesinde bana ulusal benliğimin gururunu tattıran ilk anlatım bulmuştum."

Buna göre Mustafa Kemal'in;

- I. kararlı,
- II. milliyetçi,
- III. inkılapçı

kişilik özelliklerinden hangilerini kazanmasında Mehmet Emin Yurdakul'un etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III

7.

19. yüzyılın sonlarına doğru siyasi birliğini tamamlayan İtalya, ekonomisini güçlendirmek ve dünya siyasetinde söz sahibi olmak amacıyla sömürge arayışına başladı. Coğrafi konum açısından kendisine yakın olan ve Osmanlı Devleti'nin elinde bulunan Trablusgarp'a saldırdı. İngilizlerin ve Fransızların engellemeleri sebebiyle Osmanlı Devleti'nin Trablusgarp'a Mısır ve Tunus üzerinden yardım göndermesi mümkün olmadı. Osmanlı donanmasının zayıf ve yetersiz olması, deniz yoluyla da yardım gönderilmesini imkânsız kılmıştı. Bunun üzerinde Mustafa Kemal'in de aralarında olduğu bir grup gönüllü subay Mısır ve Tunus üzerinden gizlice Trablusgarp'a gitti. Genç subayların yerel güçleri İtalya'ya karşı örgütlemesi ve Şeyh Ahmed Şerîf'in cihad çağrısı, işgal kuvvetlerinin bölgenin içlerine doğru ilerlemesini güçleştirdi.

Buna göre Trablusgarp Savaşı ile ilgili aşağıdaki çıkarımlardan hangisi yapılamaz?

- A) Osmanlı Devleti topraklarını korumakta güçlük yaşamıştır.
- B) Yerel halkın örgütlenmesinde İslamcılık düşüncesinin etkisi olmuştur.
- C) İngiltere ve Fransa Osmanlı Devleti'nin toprak bütünlüğünü korumuştur.
- D) Osmanlı subayların teşkilatlandığı halk, İtalya'nın işgaline karşı direnç göstermiştir.

8.

Manastır Askerî İdadisinde Mustafa Kemal, Fransızcada istediği seviyeye gelemediğini şöyle anlatmıştır:

“Askerî Rüştîyeyi bitirdiğim zaman, merakım epeyce ileri gitmişti. Manastır Askerî İdadisinde matematik pek kolay geldi. Bununla meşgul olmaya devam ettim. Fakat Fransızcada geri idim. Muallim benimle çok meşgul olmuyor, acı ihtarlarda bulunuyordu.”

Öğretmenin uyarılarına içerleyen Mustafa Kemal, sıla iznini geçirmek için gittiği Selanik'te Fransızcasını kuvvetlendirmek için iki üç ay gizlice Frerler Mektebinin hususi sınıfına gitmiş ve okuldakinden daha fazla Fransızca öğrenmiştir.

Verilen bilgidен hareketle Mustafa Kemal ile ilgili olarak;

- I. Karşılaştığı sorunlara çözüm yolu bulmuştur.
- II. Kararlı bir kişilik özelliğine sahiptir.
- III. Yabancı dil eğitimini önemsemiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

9. Sultan II. Abdülhamid'in Balkan Savaşı'nın kaybedilmesiyle ilgili değerlendirmesi şöyledir:

"Hem bari orduyu politikadan çekebilseydik... Hanedana karşı olanlar, hanedandan yana olanlar diye bölündü yeni baştan ordu, 93 Muharebesi'ni kaybettik. 93 Muharebesi'ni niçin kaybettiysek Balkan Harbi'ni de onun için kaybettik. Tarih değil, hatalar durmadan tekrerrür ediyor... Ordu, gayesi içinde elindeki kuvveti kullanırsa meşru, gayesi dışına kayarsa gayrimeşrudur. Belki bazı şeyleri yakar, yıkar ama sonunda kendisi de yıkılır. Ve maalesef bu enkazın altında bazen bir devlet de çöker."

(Özhan Eren, Sarıkamış'a Giden Yol, s. 183)

Mustafa Kemal Atatürk'ün aşağıdaki sözlerinden hangisi ile Sultan II. Abdülhamid'in değerlendirmesi arasında doğrudan bir bağlantı kurulabilir?

- A) "Paramız da olacak, silahımız da olacak, ordumuz da olacak. Savaşacağız ve muzaffer olacağız!"
- B) "Ordu muhakkak ve derhal siyasetten çekilmelidir. Aksi takdirde, bir kudret olmak vasfını kaybedecektir. Bu ise memleket için bir felaket olacaktır."
- C) "Yenilmez ordumuz, vatanın ve rejimin koruyucusu olmakla kalmayıp en geniş ve gerçek anlamıyla bir barış etkeni ve bir eğitim, öğretim ocağıdır da..."
- D) "Türk vatanının ve Türklüğün şan ve onurunu içte ve dışta her türlü tehlikelere karşı korumaktan ibaret olan görevini yerine getirmeye her an hazır olduğuna, benim ve büyük ulusumuzun tam bir inancı ve güveni vardır."

10.

I. Balkan Savaşı Öncesinde Balkanlar

I. Balkan Savaşı Sonrasında Balkanlar

II. Balkan Savaşı Sonrasında Balkanlar

Verilen haritalar birlikte değerlendirildiğinde aşağıdaki çıkarımlardan hangisi yapılamaz?

- A) Balkan Savaşları sonucunda Osmanlı Devleti ile Sırbistan arasında ortak sınır kalmamıştır.
- B) Balkan Savaşları sonucunda Osmanlı Devleti Ege Adalarının büyük bir kısmını kaybetmiştir.
- C) Balkan Savaşlarında sınırlarını genişleterek savaştan en kârlı çıkan devlet Bulgaristan olmuştur.
- D) Osmanlı Devleti I. Balkan Savaşı ile Midye-Enez hattının batısında kalan topraklarını kaybetmiştir.

1. 20. yüzyıl başlarında Osmanlı Devleti'nin siyasi, sosyal, ekonomik ve kültürel durumu ile ilgili bilinenler şöyledir:

Siyasal Durum:

Fransız İhtilali ile demokrasi, özgürlük, eşitlik, adalet, laiklik ve milliyetçilik gibi düşünceler Avrupa ülkelerine yayıldı. Osmanlı Devleti'nin sınırları içinde yaşayan azınlıklar milliyetçilik akımının etkisiyle bağımsızlıklarını kazanmak için ayaklandı. Bu ayaklanma sonrasında Osmanlı Devleti Avrupa kıtasındaki topraklarının çoğunu kaybetti.

Sosyal Durum:

Osmanlı Devleti'nde 19. yüzyılda ve 20. yüzyıl başlarında yaşanan askerî başarısızlıklar, azınlık ayaklanmaları ve ekonomik şartların ağırlaşması gibi gelişmeler; toplumsal barışın bozulmasına yol açtı. Kaybedilen topraklardan gelen göçler, ülke içerisindeki Müslüman nüfusunda artış yaşanmasına neden oldu.

Ekonomik Durum:

19. yüzyılda Kırım Savaşı'nda ilk kez dışarıdan borç alındı. Kırım Savaşı'yla bu borçlanmanın ardından yirmi yıl içinde on beş farklı dış borçlanma daha yapıldı. Osmanlı Devleti, aldığı borçların faizini bile ödeyemeyince iflas ettiğini açıkladı. Bunun üzerine alacaklı devletler Düyun-u Umumiye İdaresini (Genel Borçlar İdaresi) kurdu.

Kültürel Durum:

19. yüzyılın başlarından itibaren Osmanlı topraklarında medreselerin yanı sıra modern okullar da açılmaya başlandı. Ayrıca yabancı devletler, Osmanlı Devleti'nin sınırları içinde çok sayıda okul açtı. Önemli bir bölümü misyonerler tarafından kurulan bu okullar, kendi dinsel propagandalarını yaptıkları gibi zaman zaman da azınlıkların Osmanlı Devleti'ne karşı başlattıkları isyanları destekliyordu.

Bu bilgilerden hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Osmanlı topraklarında sosyal dengeler bozulmuştur.
- B) Gayrimüslim nüfusun azalması, ekonomiyi olumsuz etkilemiştir.
- C) Osmanlı maliyesi alacaklı devletlerin denetimi altına girmiştir.
- D) Yabancı devletler Osmanlı üzerindeki etkinliklerini artırmak istemiştir.

2. "Fransız İhtilali'yle millet anlayışı bir siyasi düşünce hâline geldi. Her milletin kendi bağımsız ulus-devletine sahip olması fikri önce Avrupa'ya, sonra tüm dünyaya yayıldı. Milliyetçilik fikrinin yayılması en fazla Osmanlı Devleti gibi çok uluslu devletleri etkiledi. Ülke bünyesinde bulunan etnik gruplar arasında ayrılıkçı eğilimler arttı. Bu durum dağılma-yı hızlandırdı. Milliyetçilik akımı, önce Balkanlarda kendini gösterdi."

Bu sözleri dile getiren bir tarihçi, aşağıdakilerden hangisini bu düşüncelerine kanıt olarak gösterir?

- A) I ve II. Meşrutiyetin ilan edilmesini
- B) Tanzimat ve Islahat Fermanlarının yayımlanmasını
- C) Yunanistan'ın 1832'de bağımsızlığını ilan etmesini
- D) Kanun-i Esasi'nin kabul edilerek anayasal düzene geçilmesini

3. Osmanlı Devleti, yaşanan olumsuzluklar sonucunda kaçınılmaz olan çöküşe çare aramaya başlamıştı. Devleti idare edenler sorunun yalnızca toprak kaybı olduğunu zannettikleri için daha çok askerî alanda ıslahat yapıyorlardı. Sorunun askerî değil ekonomik, sosyal ve teknik alanda gerileme olduğunu ifade eden fikir adamlarının fikirlerine itibar edilmemekteydi. Bu durum da kurtuluş için üretilen çözüm çarelerinin ve yapılan çalışmaların hep askerî boyutta kalması sonucunu doğurmuştu.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin çöküşüne neden olarak gösterilebilecek durumlardan değildir?

- A) Toprak kayıplarının yaşanması
- B) Askerî alanda ıslahatlar yapılması
- C) Teknik gelişmelere ayak uydurulamaması
- D) Ekonomik sorunlara çözüm üretilmemesi

4.

18. yüzyılın başına kadar Osmanlı Devleti'nin dış ticareti Batılı ülkelere karşı etkin bir durumdaydı. Batı'nın yeni ticari yollara hâkim olması ile başlayan ve sanayileşme sürecini tamamlamasıyla devam eden dönem içerisinde Osmanlı Devleti'nin ticari etkinliği giderek zayıflamaya başlamıştır. 18. yüzyılın ilk yarısından itibaren, Osmanlı Devleti'nin, Avrupa'nın askerî, teknolojik ve endüstriyel sahalarda üstünlüğünü kabul ettiği bir dönem olmuştur. Osmanlı Devleti, Batılı Devletler ile yaptığı ticari ilişkilerde çoğunlukla sanayi ürünleri ithal edip karşılığında ham madde ihraç etmeye başlamıştır. Bunun sonucu olarak da Osmanlı ile Avrupa arasındaki ticaret dengesi sürekli olarak Osmanlı'nın aleyhine işlemiştir. Avrupa uluslarının Osmanlı'nın üzerindeki güçlerini arttırmasını değerlendiren ve bunu fırsata dönüştüren tüccarlar, hem kara yoluyla hem de deniz yoluyla faaliyetlerini Osmanlı içlerine yaymayı başarmışlardır.

Verilen metinde aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı yoktur?

- A) 18. yüzyılda meydana gelen gelişmeler Osmanlı Devleti'ni hangi alanlarda etkilemiştir?
- B) Hangi olaylar Osmanlı Devleti'nin ticari etkinliğinin kırılmasına neden olmuştur?
- C) Azınlıkların bölücü faaliyetleri, Osmanlı ekonomisini nasıl şekillendirmiştir?
- D) Batı'nın sanayileşme sürecini tamamlaması, ne gibi sonuçlar doğurmuştur?

5. Tanzimat Fermanı'nın maddeleri şöyledir:

1. Hiçbir kişi yargılanmadan cezalandırılmayacak, mahkemeler açık olacak ve herkes yasalar önünde eşit olacaktır.
2. Tüm halkın can, mal ve namus güvenliği sağlanacaktır.
3. Vergiler, herkesin gücüne göre alınacak, devlet tarafından belli yöntemlerle toplanacaktır.
4. Askerlik ocak şeklinden çıkıp vatandaşlık görevi hâline getirilecek ve belli esaslara bağlanacaktır.
5. Osmanlı vatandaşlarına mülkiyet hakları tanınacaktır. Herkes mal mülk sahibi olacak, dilerse alıp-satabilecek ve evladına miras bırakabilecektir.
6. Rüşvet kesinlikle önleneyecektir.
7. Vezirlerden ve ulemeden her kim olursa olsun şeri kanunlara aykırı hareketi sabit olan hiç kimse cezasız bırakılmayacaktır. Ayrıca bir ceza kanunu çıkarılacaktır.

Buna göre Tanzimat Fermanı,

- I. Askeri
- II. Hukuki
- III. Ekonomik
- IV. Toplumsal

alanlardan hangileri ile ilgili düzenlemeler içermektedir?

- A) I, II ve III
- B) I, II ve IV
- C) II, III ve IV
- D) I, II, III ve IV

8.

Mustafa Kemal'i etkileyen öğretmenlerden biri de tarih öğretmeni Mustafa Tevfik Bey'dir. Onun tesiriyle Fransız Devrimi'nin temel ilkelerinden biri olan "hürriyet" kavramı ile tanışmıştır. Türk tarihini iyi bilen ve öğrencilere tarih zevkini aşılayan Tevfik Bey, Mustafa Kemal'e yeni bir ufuk açmıştır. Özellikle Mustafa Kemal, okul sıralarındaki derslerinden itibaren tarih okumayı sevmiş ve hayatının her devrinde muhtelif tarih kitapları ve meseleleri ile meşgul olmuştur. Onun tarih sevgisi ve tarih bilinci, Türk inkılabının temel vasıflarından birini oluşturmuştur. Tarihe büyük ehemmiyet veren Mustafa Kemal, "Tarih bir milletin nelere müsait olduğunu ve neler başarmaya muktedir bulunduğunu gösteren en doğru kılavuzdur." ifadesiyle tarihin millet hayatında ne denli önemli bir unsur olduğunu ortaya koymuştur.

Bu bilgilere göre Mustafa Kemal'in;

- I. Tarih bilincinin oluşması,
- II. Bağımsızlık duygusunun şekillenmesi,
- III. Çağdaş gelişmeleri takip etmesi,

özelliklerinden hangilerinin gelişmesinde Tevfik Bey etkili olmuştur?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

9. 16. yüzyılda başlayan sömürgecilik yarışını kaçıran İtalya, 1870'te siyasi birliğini sağladıktan sonra sömürge arayışına çıktı. Bunun için Osmanlı Devleti'nin Kuzey Afrika'daki son toprağı olan Trablusgarp'a göz dikti. İtalyanların Trablusgarp ve Bingazi'yi seçmesinin birden çok nedeni vardı. Bunlardan ilki, coğrafi olarak kendi ülkelerine yakınlığıydı. Bir diğer neden, Osmanlı Devleti'nin Kuzey Afrika'daki bu toprakları uzun yıllardır ihmal etmesiydi. Bu da Trablusgarp ve Bingazi'yi kolay ele geçirilecek bir hedef hâline getiriyordu. Ancak Mustafa Kemal ve arkadaşları ülke topraklarının savaş yapılmaksızın kaybedilmesine razı olmadıkları için Trablusgarp'a gönüllü olarak giderek oradaki yerli halkı İtalyan saldırısına karşı ayaklandırmak ve bir direniş mücadelesi başlatmak kararına vardılar. Böylece Osmanlı Devleti yoktan var ettiği ordusuyla İtalyanlara karşı kıyasıya bir mücadeleye girişti.

Bu bilgilere göre Trablusgarp Savaşı ile ilgili;

- I. Mustafa Kemal örgüt kurmadaki ustalığını göstermiştir.
- II. İtalya'nın ham madde ve pazar arayışı nedeniyle ortaya çıkmıştır.
- III. Balkan Savaşları nedeniyle Osmanlı, Trablusgarp'a asker göndermemiştir.

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III

10. Tanzimat ve Islahat Fermanları Osmanlı Devleti'ndeki sorunları çözmeye yetmedi. Azınlıklar yeni hak talepleriyle isyan etmeye devam ettiler. Namık Kemal, Ziya Paşa gibi aydınların başını çektiği Jön Türkler ülkenin ancak meşrutiyet yönetimi ile kurtulacağına inanıyorlardı. Onlara göre; demokratik meclisler oluşturulmalı, halk seçeceği temsilciler aracılığıyla yönetime katılmalı, padişahın yetkileri kısıtlanmalı, toplumda din, dil, ırk ayrımı yapılmamalıydı. Genç Osmanlı aydınları bazı subayların da desteğini alarak meşrutiyeti ilan edeceğine dair söz veren II. Abdülhamit'in tahta çıkmasını sağladılar (1876). II. Abdülhamit, Mithat Paşa'yı sadrazamlığa getirdi. Mithat Paşa başkanlığında oluşturulan bir kurul önce bir anayasa (Kanun-i Esasi) hazırladı. Ve Meşrutiyet ilan edildi. 1876'da I. Meşrutiyet Dönemi başladı.

Kanun-i Esasi'ye göre;

- 1. Meclisi açma ve kapama yetkisi padişaha ait olacaktı.
- 2. Halkın seçeceği vekillerden bir Mebuslar Meclisi, padişahın seçeceği kişilerden ise bir Âyan Meclisi oluşturulacak, yasama yetkisi bu meclislerde olacaktı.
- 3. Yasalar padişah tarafından onaylandıktan sonra yürürlüğe girecekti.

Bu bilgilerden hareketle;

- I. Halk ilk kez yönetime katılma hakkı elde etti.
- II. Padişahın yetkilerinde kısıtlamalar oldu.
- III. Osmanlı Devleti'nin ve Türk tarihinin ilk anayasası yapıldı.
- IV. Tam demokrasiye geçiş sağlandı.

sonuçlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve III
- B) II ve III
- C) I, II ve III
- D) I, III ve IV

1.

I. Durum:

Fransız İhtilali (1789) ile birlikte ortaya çıkan milliyetçilik akımı birçok ulus üzerinde etkili olmuştur. Milliyetçilik akımından etkilenen ulusların birçoğu büyük devletlerin himayesinde, kendi millî devlet kurma istekleri doğrultusunda bağımsızlık savaşları başlatmıştır.

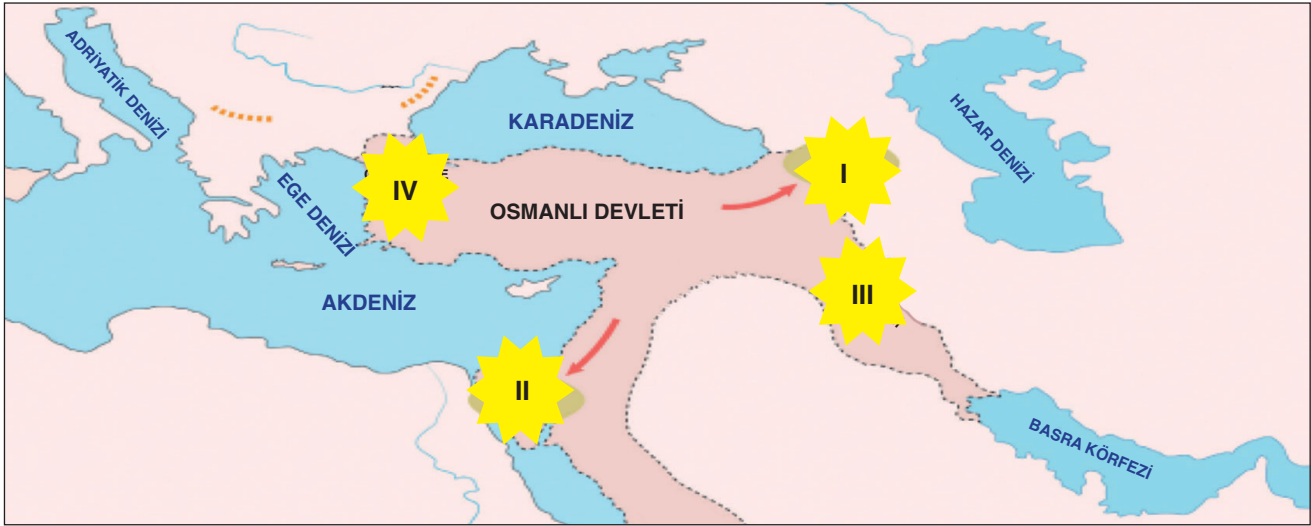
II. Durum:

I. Dünya Savaşı'nın en önemli nedeni ise sömürgecilik yarışıdır. Sanayi İnkılabı'nın getirdiği ham madde ve pazar bulma yarış, büyük bir rekabet başlatmıştır. Sömürgeci devletlerin arasındaki mücadele, silahlanma yarışına ve bloklaşmaların ortaya çıkmasına neden olmuştur.

Bu durumlardan hareketle aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabına ulaşamaz?

- A) I. Dünya Savaşı'nın başlamasını sağlayan olay nedir?
 B) I. Dünya Savaşı'nın ekonomik sebepleri nelerdir?
 C) Milliyetçilik akımı hangi olaylara neden olmuştur?
 D) I. Dünya Savaşı'nda bloklaşmanın nedeni nedir?

2.

I. Dünya Savaşı'nda Osmanlı Devleti'nin Savaştığı Cephele

I	Osmanlı Devleti'nin ilk taarruz cephesidir. Cephenin açılma gerekçelerinden biri Osmanlı'nın Bakü petrollerini ele geçirme düşüncesidir. Tarihî Sarıkamış faciası burada yaşanmıştır.	..?...Cephesi
II	Almanya'nın isteğiyle açılan bu cephede amaç Mısır'ı İngilizlerden geri almak ve İngiltere'nin sömürgeleriyle bağlantısını kesmektir. Bu cephedeki iki taarruzda da Osmanlı başarılı olamamıştır.	..?...Cephesi
III	İngilizler tarafından açılan bu cephede amaç petrol bölgelerini ele geçirmektir. Yapılan mücadelede İngilizler üstünlüğü ele geçirmiş ve Musul'a kadar olan yerleri işgal etmişlerdir.	..?...Cephesi
IV	İtilaf Devletlerinin, müttefikleri Rusya'ya yardım götürmek ve Boğazları ele geçirmek amacıyla açtığı cephe. Bu cephede İtilaf Devletlerinin yenilmesi ile Rusya'da ihtilal çıkmıştır.	..?...Cephesi

Tabloda soru işareti ile gösterilen yerlere gelmesi gereken cephe isimleri aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

A)	I Kanal Cephesi II Kafkas Cephesi III Çanakkale Cephesi IV Irak Cephesi	B)	I Irak Cephesi II Kafkas Cephesi III Çanakkale Cephesi IV Kanal Cephesi	C)	I Kafkas Cephesi II Kanal Cephesi III Irak Cephesi IV Çanakkale Cephesi	D)	I Kafkas Cephesi II Irak Cephesi III Çanakkale Cephesi IV Kanal Cephesi
----	--	----	--	----	--	----	--

3.

İzmir Albayrak Gazetesi 16 Mayıs 1919

Avrupa on milyon Müslüman ve Türk'ün imhasına karar vermişse milletimiz buna uymayacak ve vatan uğruna çarpışarak ölmeye hazır bulunacaktır. Tarih, bütün bir milletin, varlığını savunmak için nasıl öldüğünü gösterecektir.

Durum: İngilizlerin desteğindeki Yunanlar, Mondros Ateşkes Antlaşması'nı bahane ederek İzmir'i işgal etmek için 15 Mayıs 1919'da İzmir'e asker çıkarttılar. İstanbul Hükûmeti işgalin geçici olduğunu, işgale karşı konulmaması gerektiğini yerel yöneticilere ve askerlere bir telgrafla bildirdi.

Verilen gazete haberi ve durumdan hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Türk milleti İstanbul Hükûmetinin tavsiyesine uymayacaktır.
- B) İstanbul Hükûmeti halkın topyekûn harekete geçmesini istemektedir.
- C) Mondros hükümleri bahane edilerek Türk toprakları işgal edilmektedir.
- D) Türk milleti topraklarını canı pahasına korumakta karardır.

4. Çanakkale Savaşlarında Mustafa Kemal, 19. Tümen komutanlığı, Conkbayırı ve Arıburnu kuvvetleri komutanlığı ve Anafartalar grup komutanlığında görev alarak büyük başarılar kazanmıştır. Çıkartmanın ilk günü Conkbayırı'ndaki müdahalesi ve savaşın son aşamalarında üstlendiği görevler, Mustafa Kemal'in askerî yeteneklerini ortaya çıkarmış, "Anafartalar Kahramanı" olarak tanınmasını sağlamıştır. Bu durum daha sonraları Mustafa Kemal'in millî liderliğini ortaya çıkarmıştır. Ummadıkları bir direnişle karşılaşan İtilaf Devletleri, geri çekilmek zorunda kalmıştır. Çanakkale ruhu ulusal mücadele ruhunun da başlangıcı olmuştur.

**Bu metinden hareketle Çanakkale Savaşlarının sonuçlarına ilişkin olarak aşağıdakilerden hangisi söylene-
mez?**

- A) İtilaf Devletleri Çanakkale'de başarısız olmuştur.
- B) Çanakkale Zaferi, Millî Mücadele'nin başlamasında etkili olmuştur.
- C) İtilaf Devletlerinin Osmanlı Devleti üzerindeki baskısı sona ermiştir.
- D) Mustafa Kemal'in askerî dehası Türk milletince tanınmıştır.

5.

Teali İslam Cemiyeti, düşmana karşı direnmenin yararsız olduğunu, halifelik makamına bağlılıktan başka yol olmadığını savunuyordu.

İngiliz Muhipleri Cemiyeti İngiltere ile Osmanlı Devleti arasındaki dostluğu güçlendirmek ve İngiliz mandasını gerçekleştirmek istiyordu.

Sulh ve Selamet-i Osmaniye Fırkası, Damat Ferit Paşa Hükûmetini destekleyen, vatanın kurtuluşunu padişah ve halifenin emirlerine uymakta gören bir anlayışa sahipti.

Buna göre verilen üç cemiyetin ortak noktası aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Belli bir yörenin kurtarılmasını amaçlamışlardır.
- B) Millî Mücadele'nin başarısız olacağına inanmışlardır.
- C) Azınlık cemiyetleri ile ortak hareket etmişlerdir.
- D) Türklük duygusu ile hareket etmişlerdir.

